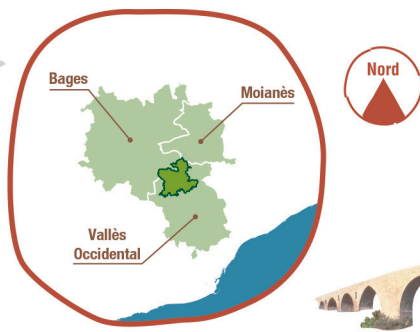

Coneguem els nostres parcs Mapa dels tresors culturals del Parc Natural de Sant Llorenç del Munt i l'Obac

1 El pont de Vilomara

Espectacular pont gòtic sobre el riu Llobregat, que dona nom a un dels nuclis del municipi bagenc del Pont de Vilomara i Rocafort. Té nou ulls i fa prop de 130 m de llarg. És del segle XIV, però va ser reconstruït al segle XVII per refer-lo d'un gran aiguat.

2 L'opus spicatum

Es tracta d'una tècnica d'origen romà per aixecar murs, utilitzada en alguns edificis del massís. *Opus spicatum* vol dir obra en espiga en llatí. El nom prové de la disposició de les pedres, que es col·loquen inclinades en files que alternen el sentit. El conjunt imita el dibuix de dos símbols religiosos, l'espina de peix i l'espiga de blat.

3 En Capablanca i en Mitja Galta

En Capablanca fou el bandoler més conegut del massís. La llegenda diu que només necessitava estendre la capa blanca al mig del camí Ral, perquè les víctimes, atemorides, hi deixessin els objectes de valor. Un altre bandoler que també es movia pel massís va ser en Mitja Galta, que només s'afaitava la meitat de la cara per tenir un aspecte més ferotge.

4 El Sant Llorenç artístic

Les serres de Sant Llorenç del Munt i l'Obac han estat font d'inspiració per a pintors com Joaquim Vancells (foto), Pere i Tomàs Viver o Joan Vila Cinca. Del món de les lletres esmentarem Miquel Descloot, Joan Oliver o Jaume Cabré.

5 El camí ral

Els camins rals eren el camins públics abans que existissin les carreteres. El camí Ral entre Barcelona i Manresa, per la banda ponentina de l'Obac, tenia trams empedrats i sovint era l'escenari dels assalts dels bandolers.

6 La sivella visigòtica de coll d'Eres

Descoberta el 1929 a la necròpolis de coll d'Eres, aquesta sivella visigòtica de bronze data de cap el segle VII. Presenta cisellades diverses bèsties mitològiques. Es pot veure al Museu Arxú de Terrassa.

7 Les tines a peu de vinya

Són tines (cups) construïdes a peu de vinya. Permetien l'elaboració del vi a la mateixa vinya i estalviaven sobretot el temps del transport de la verema. A la part superior de la tina es trepitjava

el raïm. El most omplia la tina, revestida de rajoles, on fermentava i produïa el vi. Les tines a peu de vinya són úniques a Catalunya i les trobem a Mura, Talamanca i Rocafort.

8 El Puig de la Balma

Les balmes són cavitats naturals no gaire profundes. A l'edat mitjana algunes balmes del massís es condicionaven com a habitatge. Són les balmes obrades. La més ben conservada del Parc és el Puig de la Balma, amb tres plantes. La casa funciona com a museu i allotjament de turisme rural.

9 El castell de Talamanca

Esmentat per primer cop el 967, d'aquest castell en resta la base d'una torre de secció rodona amb merlets i fragments de murs defensius. El castell va ser destruït com a represàlia després de la Guerra de Successió.

10 El nucli històric de Mura

El petit poble de Mura conserva el traçat urbà original, amb els carrers empedrats i travessats amb ponts enlairats. Les cases més antigues daten de l'any 1600. Cal destacar també l'església romànica de Sant Martí de Mura.

11 El carboneig

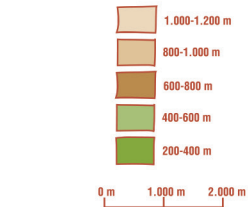
La producció de carbó va ser una de les activitats més importants que es desenvolupaven a les zones boscoses del massís. El carbó vegetal s'obtenia per combustió lenta i controlada d'una pila de llenya, preferentment d'alzina. Això exigia que durant més d'una setmana el pilar o carboner vetllés el procés, fent vida al bosc, prop de la pila. Els llocs on es feien aquestes piles eren les places carboneres, encara reconeixibles avui dia.

12 El coll d'Estenalles

En aquest coll trobem l'oficina d'informació, que va ser el primer centre d'interpretació d'un parc natural de tot l'Estat. Obri les portes el 1982, aprofitant l'edifici on s'allotjaven els peons caminers que van construir i mantenir la carretera. El 2010 es va traslladar a l'edifici annex.

13 El Marquet de les Roques

Casal d'estil historicista neoromàntic que s'aixeca sobre un mas del segle XIII al fons de la vall d'Horta, sota el Montcau. És obra de l'arquitecte Juli Batlle i va ser remodelat a finals del segle XIX per encàrrec de la família del poeta Joan Oliver, *Pere Quart*, que hi organitzà vetllades literàries.

14 El Pi de les Quatre Besses del Dalmau

Prop de la masia del Dalmau, a Sant Llorenç Savall, creix aquest pi pinyer d'uns 20 m d'alçada. És un arbre protegit, de més de 200 anys d'antiguitat, format per quatre grans branques simètriques. Darrerament una ha caigut.

15 El mas de la Mata

Aquest formidable mas agrícola, documentat ja al segle XII, s'enfila per sobre del coll d'Estenalles i s'ha anat ampliant amb el pas del temps. Avui dia és la seu de l'Oficina del Parc Natural.

16 El Morral del Drac

La llegenda explica que aquesta petita cova era el cau d'un drac ferotge dut pels sarraïns com a revenja per les múltiples derrotes que van patir durant

la Reconquesta. La bèstia atemorí la contrada fins que Guifré, comte de Barcelona, el matà.

17 Els pous de glaç de l'Obac

Quan el fred no s'obtenia artificialment, s'aprofitava el glaç produït a la natura. Els pous de glaç són excavacions cilíndriques folrades de pedra i tancades amb una volta per mantenir la fredor. El gel s'obtenia d'una bassa on glaçava l'aigua. A l'Obac s'hi conserven dos pous de glaç, n'hi ha un altre al Guitari i un quart a l'Obac.

18 La torrota de la Mata

La funció d'aquesta construcció és relaciona amb la colonització del territori i el seu control, durant els primers períodes de la Reconquesta. Va ser construïda al segle XI i restaurada el 1985.

19 L'ermita de Santa Agnès

Aquesta ermita del segle XIV és una balma obrada, és a dir, una balma tancada amb un mur. Es troba a la canal de Santa Agnès. Hi vivien donats, persones que s'oferien per tenir cura de l'ermita i del monestir de Sant Llorenç del Munt.

20 El monestir de Sant Llorenç del Munt

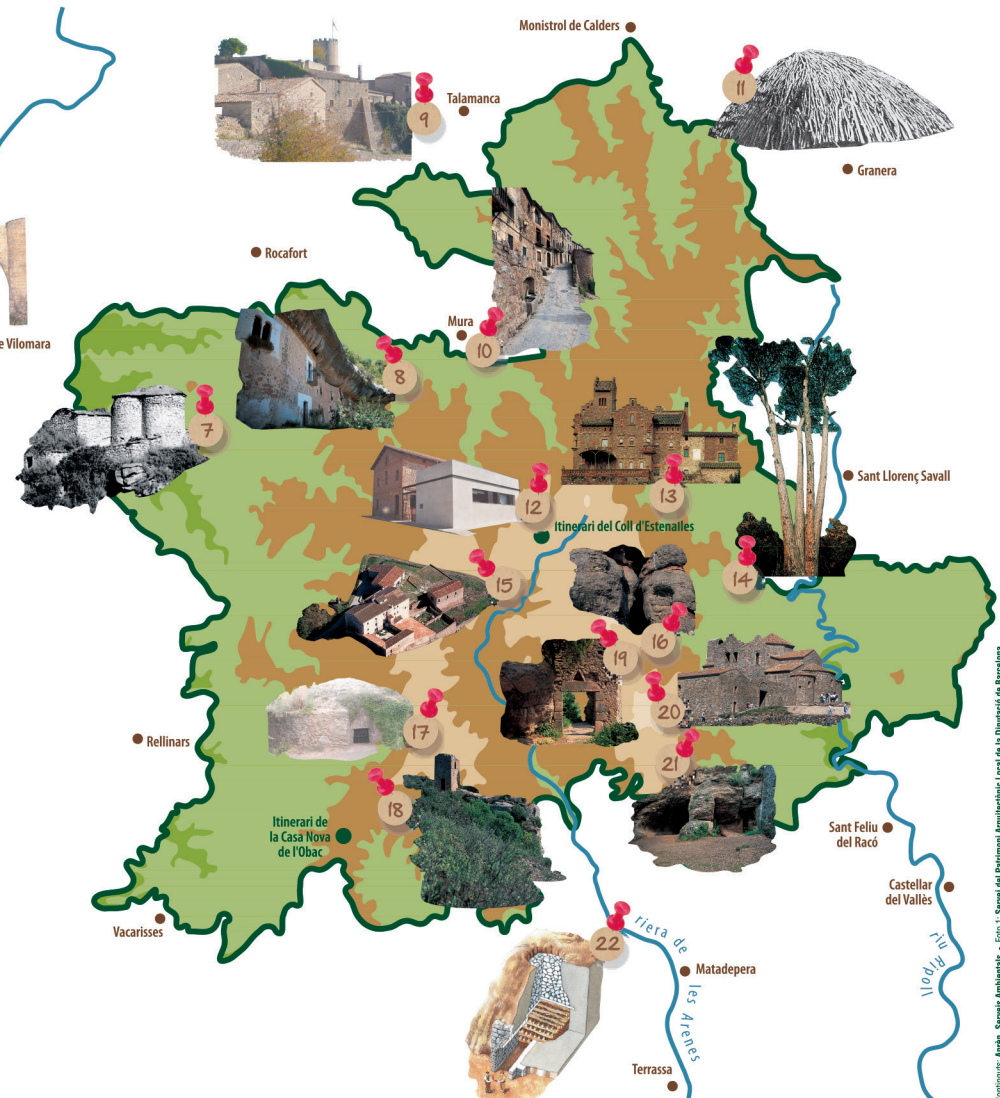
El monestir de Sant Llorenç del Munt corona el cim de la Mola i és una de les imatges més emblemàtiques del Parc. Es tracta d'un monestir benedictí del segle X, d'estil romànic, format per l'església, la galilea (pòrtic on hi ha tombes de personatges importants) i l'hostatgeria. Actualment hi ha una oficina d'informació i un restaurant.

21 La cova del Frare

En aquesta cavitat d'una longitud aproximada de 80 metres, és on s'han trobat les restes arqueològiques més importants del massís, com ara eines lítiques i fragments de ceràmica gravada amb pètxines. La cova va ser abríc de caçadors i pastors fa 6.000 anys. Es diu així perquè sembla que va estar habitada per un monjo penitent.

22 Els forns de calç

Als forns de calç com els de Can Roure, a Matadepera, s'obtenia calç a partir de la cocció de la pedra calcària. La producció de calç va ser una de les activitats preindustrials de l'àmbit del Parc. La calç obtinguda s'emprava en la construcció per fer el morter i també en activitats agrícoles.

Sant Llorenç del Munt i l'Obac va ser declarat parc natural l'any 1987, tot i que ja gaudia d'una figura de protecció des de 1972. Té una superfície de 13.691 hectàrees repartides entre 12 municipis de les comarques del Bages, el Vallès Occidental i el Moianès, amb una població total de més de 260.000 habitants, dels quals menys d'un centenar viu dins l'àmbit de l'espai protegit.

El seu objectiu és garantir la salvaguarda del patrimoni natural, cultural i paisatgístic del massís i, alhora, fer possible l'aprofitament sostenible dels seus recursos.

Contingut: Aprofit. Servei Ambiental - Foto: I. Servei del Patrimoni Arquitectònic Local de la Diputació de Barcelona